

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/214/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818202937
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8818202937.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. Y. Š., M.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov L. C., M.. X.X.XXXX, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Vašinova 124/59, Nitra-Chrenová a V. Š., M.. X.X.XXXX, toho času Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Floriánska 18, priechodok C/12, Košice, na návrh navrhovateľa U. C., M.. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX/XX, P., o zrušenie ústavnej starostlivosti a zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e ústavnú starostlivosť u maloletého Y. Š., M.. XX.XX.XXXX nariadenú rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5P/65/2014-15 zo dňa 18.8.2014.

II. Z v e r u j e maloletého Y. Š., M.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti U. C., M.. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX/XX, P., ktorý je oprávnený a povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia.

III. P r á v o maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok má iba v b e ž n ý c h veciach.

IV. Z a v ä z u j e rodičov platením výživného na maloletého Y. Š., M.. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je každý z rodičov p o v i n n ý platiť vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zrušil ústavnú starostlivosť u maloletého Y. Š. a zveril ho do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičov požadoval zaviazat' platením výživného na dieťa po 28,- eur mesačne. V návrhu uviedol, že dňa 2.5.2014 bol maloletý Y. na základe uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 9P/72/2014 zo dňa 15.4.2014 umiestnený v Reedukačnom centre Mlynky-Biele Vody. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 5P/65/2014 zo dňa 18.8.2014 bola u maloletého nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Reedukačnom centre Mlynky- Biele Vody. Y. je synovcom navrhovateľa a tento s ním udržiava pravidelný kontakt. Prázdniny a sviatky trávi maloletý v domácnosti navrhovateľa. Otec dieťaťa je vo výkone trestu odňatia slobody a matka, sestra navrhovateľa, nezvláda výchovu jej detí. V súčasnosti prebieha jej vyšetrovanie orgánmi policajného zboru z dôvodu ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Navrhovateľ má záujem, aby maloletý Y. vyrastal v jeho rodine spolu s jeho deťmi. S družkou, F. A., vychováva navrhovateľ štyri maloleté deti a výchova synovca im nebude robiť problém. Maloletý

navrhovateľa a jeho družku rešpektuje. Pobyt v reedukačnom centre mu prospel. Správa sa slušne. Je pracovitý.

2. Rodičia sa vo veci nevyjadrili, pojednávania sa nezúčastnili. Obaja sa v súčasnosti nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody.

3. Kolízny opatrovník doporučil návrhu vyhovieť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to lustráciou rodičov v ZVJS, správou Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice, správami kolízneho opatrovníka, OR PZ Vranov, Reedukačného centra Mlynky- Biele Vody, pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 5P/65/2014 a zistil tento skutkový stav veci:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5P/65/2014-15 zo dňa 18.8.2014 bola u maloletého Y. Š., M.. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa má vykonávať v Reedukačnom centre Mlynky- Biele Vody. Rodičia boli zaviazaní platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 23.9.2014.

6. Navrhovateľ vo svojej výpovedi uviedol, že má záujem synovcovi Y. poskytovať náhradnú osobnú starostlivosť. Maloletý chodil k nemu do domácnosti počas minuloročných prázdnin. Starostlivosť o maloletého navrhovateľ zvláda, dieťa ho rešpektuje, nemá s ním žiadne výchovné problémy. Maloletý Y. je manuálne zručný, dokáže si brigádnicke zarobiť financie. Aktívne sa venuje športu, hokeju a futbalu. Nedopúšťa sa žiadnej protispoločenskej činnosti. Navrhovateľ je plne spôsobilý na právne úkony, nebol súdne trestaný. Toho času je zamestnaný na obecnom úrade. Má zabezpečené vhodné bytové podmienky pre starostlivosť o maloletého. Spolu s družkou vychovávajú ich štyri maloleté deti. Družka súhlasí so zverením maloletého Y. do jeho náhradnej osobnej starostlivosti.

7. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v správe uviedol, že maloletý Y. trávil zimné prázdniny v rodine svojho príbuzného - U. C., M.. XX.XX.XXXX. Jeho správanie bolo na požadovanej úrovni. Nedopustil sa žiadnej protiprávnej činnosti. Z hodnotenia správania maloletého vyplýva, že v reedukácii došlo k ďalším pozitívnym zmenám. Maloletý Y. systém a pravidlá zariadenia akceptuje. Dospelých rešpektuje a snaží sa prijímať aj kritiku a usmernenia. Je manuálne zručný a v tomto smere aj aktívny. Naďalej patrí k najlepším žiakom v triede. Dosiahol veľmi dobré vyučovacie výsledky. Je úspešný a to ho priebežne motivuje ku pravidelnej školskej práci. Záujmom je všestranný so širokým záberom aktivít. Maloletý prejavuje záujem vrátiť sa do domáceho prostredia. Navrhovateľ prezentoval záujem o zverenie maloletého Y. do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. V rodine navrhovateľa trávil maloletý aj letné prázdniny. Správanie dieťaťa bolo na požadovanej úrovni. Pomáha pri bežných domácich prácach v rodine, chodí na brigády. V prostredí navrhovateľa sa cíti veľmi dobre. U. C. je bratom matky dieťaťa. Má záujem a snahu o to, aby Y. vyrastal v rodinnom prostredí spolu s jeho deťmi. S družkou vychováva navrhovateľ štyri deti a vzťahy medzi nimi navzájom sú na dobrej úrovni. Y. navrhovateľa rešpektuje. Reedukačný proces u maloletého bol úspešný, preto kolízny opatrovník doporučil návrhu vyhovieť.

8. Reedukačné centrum Mlynky-Biele Vody potvrdilo, že vzhľadom ku dlhodobu stabilizovanému správaniu sa prikláňajú ku zrušeniu ústavnej starostlivosti.

9. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

10. Podľa § 45 ods. 1-9 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase

trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

11. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

12. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

13. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

14. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>.

15. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

16. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

17. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

18. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Ústavná starostlivosť ako forma náhradnej starostlivosti zaniká buď priamo zo zákona, alebo právoplatným rozhodnutím súdu. Dôvodom zrušenia ústavnej starostlivosti je buď nástup možnosti niektorej formy náhradnej osobnej starostlivosti, alebo zánik dôvodov, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená. Za zánik dôvodov, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená, treba rozumieť odstránenie nedostatkov vo výchovnej spôsobilosti tých, ktorým starostlivosť o dieťa primárne patrí, teda rodičov, alebo tiež len niektorého z nich, resp. aj odstránenie alebo prinajmenšom potlačenie príčin, pre ktoré osobná starostlivosť o dieťa pred nariadením ústavnej starostlivosti nebola na vyžadovanej úrovni. V danom prípade mal súd za preukázané, že je možné ústavnú starostlivosť nad maloletým zrušiť. Dôvodom jej nariadenia boli poruchy správania sa dieťaťa, páchanie priestupkov a protiprávna činnosť maloletého. Podľa správy reedukačného centra prevýchovný proces dieťaťa splnil svoj účel. Správanie maloletého je na požadovanej úrovni. Aj počas obdobia kedy bol maloletý mimo ústavného zariadenia, bolo jeho správanie a konanie v súlade s normami správania. Keďže pominuli dôvody nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletým, súd ústavnú starostlivosť zrušil. Obaja rodičia dieťaťa sa toho času nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody, takže nie je možný návrat dieťaťa do prostredia jeho primárnej rodiny. Záujem o poskytovanie starostlivosti maloletému prejavil navrhovateľ, ktorý je jeho príbuzným, matkiným bratom.

22. Náhradná osobná starostlivosť o maloleté dieťa je založená na zásade dobrovoľnosti a na tom, že fyzická osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené, s tým súhlasí. Navrhovateľ súhlasil so zverením maloletého dieťaťa do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Súd mal za preukázané, že spĺňa predpoklady pre čo najlepšie zabezpečenie osobnej starostlivosti maloletému, preto rozhodol v zmysle výroku tohto rozsudku.

23. Vzhľadom na skutočnosť, že rodičia dieťaťa sú toho času vo výkone trestu odňatia slobody, súd ich zaviazal platením výživného na maloletého syna v minimálnom rozsahu, t.j. v súčasnosti 28,79 eur mesačne. Zákon o rodine stanovuje minimálne výživné, ktoré je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na príjem. Určenie výživného pod túto minimálnu hranicu nie je možné.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.